Стратегија утицаја климатских промена на интеракцију екосистемских услуга укоришћењу и управљању шумским ресурсима Београда

Записник са Радионице „ Вредновање екосистемских услуга“

Модератор: Анђелка Јевтовић, дипл. инж.пејз.арх.,

Јавно предузеће „Србијашуме“,ШГ“Београд“

Тема радионице: Дефинисање и вредновање ексистемских услуга

Место и време одржавања радионице: **Велико Ратно Острво** 19. август 2021. године од 09:00 до 11:00

Учесници:

1. Анђелка Јевтовић, ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
2. Стево Секулић; ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
3. Михаило Раткнић, Институт за шумарство
4. Милан Јока ЈП „Србијашуме“, ШГ „Београд“
5. Марица Кецман, ЈКП „Зеленило Београд“
6. Јасна Трифуновић ЈКП „Зеленило Београд“
7. Снежана Антонијевић ЈКП „Зеленило Београд“
8. Јовица Ловрић ЈКП „Зеленило Београд“
9. Милош Петрићевић ЈКП „Зеленило Београд“
10. Лука Тубић, ЈКП „Зеленило Београд“
11. Милица Ковач ЈКП „Зеленило Београд“

Постојеће стање: Екосистемске услуге (ЕСУ) нису до сада ни законски , а ни практично третиране у смислу економског вредновања.Шума је углавном вреднована преко вредности двета , а не кроз остале користи које она пружа.Стратегија има за циљ да вреднује остале вредности шуме јер је то саставни део одрживог коришћења природних ресурса.Када се утврде данашње вредности ЕСУ , моћи ће да се утврди на који начин ће се мењати поједине екосистемске вредностии и утврдиће се у ком правцу треба да се усмере будућа финансијска улагања у ЕС,У које ће се мењати услед климатских промена.

Из тог разлога ће се неке од њих занемарити, а у неке ће се улагати пуно више. Статегијом ће се направити модели који би показали које ће све ЕСУ опстати у периоду од 30-50и 100 година уз примену одређених адаптивних мера на које треба да се усмере наше активности.Ово се односи на избор адаптивних мера које ће да се одупру климатским променама и на тај начин обезбеде трајност ЕСУ.Кроз Стратегију ће се,различитим методама вредновати сваку ЕСУ и због тога је од велике важности да од корисника ЕСУ добијемо информације о постојећим услугама екосистема , о могућем побољшању постојећих ресурса, о могућности коришћења нових и о проблемима који постоје.

УСЛУГА ЕКОСИСТЕМА СУ:

1.УСЛУГЕ ПОДРШКЕ услуге које су неопходне за производњу свих осталих услуга екосистема формирање земљишта, фотосинтеза, кружење воде и хране

2.УСЛУГЕ СНАБДЕВАЊА производи који се добијају од екосистема храна, влакна, гориво, генетски ресурси, биохемикалије, природни лекови, лекови, ресурси за украсе и свежа вода

3.УСЛУГЕ РЕГУЛИСАЊА користи које се добијају од регулисања процеса екосистема

регулисање квалитета ваздуха, регулисање климе и ерозије, чишћење воде, регулисања болести и штеточина, регулисање природних штетности

4.КУЛТУРНЕ УСЛУГЕ нематеријалне користи које људи добијају од екосистема духовно обогаћивање, развој знања, самоупознавање, рекреација и естетска искуства

На основу Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС“, број 95/2018), члана 68. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр., 14/2016 и 95/2018 -други закон), члана 13. Решења о стављању под заштиту природног добра донете су Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Предела изузетних одлика отвара могућности за прикупљање средстава која ће се наменски трошити за унапређење заштићених добара (отвара се наменски рачун за свако заштићено природно добро).
Напомена : Ценовик може да служи и другим управљачима као смерница за израду сличних докумената.

Представник Института за шумарство

Питање : Којих све ресурса има на ВРО и сталим шумама којима управља ЈКП Зеленило Београд (Бајфордова шума, Звездарска шума и ВРО) који би се могли унапредити и затим наплатити.

Представници ЈКП „Зеленило Београд“

ВРО је најзаштиженија шума којом газдују, а разлог због којег су све три наведене шуме стављене под заштиту је заштита птица.

На ВРО је од почетка заштите регистровано више од 200 врста птица, а пре стављања шуме под заштиту било је око 160 врста.

Наглашена је добра сарадња са Шумарским факултетом, у виду производње садница од генетског материјала са ВРО и то се показало као веома успешна активност јер велики број тако произведених саница опстаје и заживи.

Предности:

Велики број различитих врста птица

Постоји пуно лековитих биљних врста

ВРО представља центар биодиверзитета

Проблеми:

Проблем је застој у тој сарадњи са Шумарским факултетом у вези производње аутохтоних садница за пошумљавање ВРО, који датира од прошле године.

Брзо ширење инвазивних врста и велика ангажованост запослених да би се ситуација држала под контролом.

Проблем су и грађани који бораве у сојеницама које су бесправно подигнути објекти. Последице њиховог боравка у природи су: прављење великих количина кућног смећа чије одвожење са острва организује и плаћа Зеленило јер они као бесправно насељени немају обавезу плаћања било којих такси за заузеће туђег земљишта. Општина прећутно дозвољава такву ситуацију.

Постоји могућност да се направи мост који би повезао Земун и ВРО, што би потпуно негирало било какву заштиту природе.

БВК ради истраживања за изградњу фабрике воде на ВРО због укидања досадашње фабрике на Макишу.

Проблем је и вандализам од стране свакодневних посетилаца; пренамножене дивље свиње за који не постоји законско решење,; велике количине смећа које Сава наноси на горњи шпиц острва: поплаве

Предлози за све три шуме:

Могућност постављања телескопа за разгледање птица

Ставити акценат на едукацију тако што би се изградио центар за едукацију деце и одраслих у вези очувања и заштите природе, што би самим тим довело да побољшања квалитета живљења.

Закључак да се неможе спроводити наплата уласка на ВРО,јер не постоји само један улаз.

Неки приход се тренутно остварује кроз наплату сагласности за снимање спотова,филмова и серија.

Звездарска шума:

Шума је окружена и испресецана саобраћајницама , стамбеним и пословним објектима.

Највећи проблем је уситњавање шумског комплекса и промена намена земљишта, заправо урбанизам који се шири на рачун шуме.

Евидентно је сушење шума и због климатских промене и због неадекватног избора посађених врста на овом станишту.

Бесправна градња је озбиљан проблем па самим тим и непостојање канализационе мреже што доводи до изливање отпадних вода у шуму.

Формирање дивљих депонија..

Колега из Вездарске шуме ће доставити списак врста које се суше – из дозначне књиге.

Бајфордова шума:

Предности:

Постоји трим и пешачка стаза кроз шуму

Велики број различитих врста птица

Изграђен амфитеатар у шуми

Бањички поток који протиче кроз шуму

Проблеми:

Изливање отпадних вода у шуму и поток

Прњедлог:

Прикупљање свих постојећих колектора отпадних вода из базена на Бањици, војске и др. у канализациони одвод да би се вратио живот у Бањички поток и заштитила шума.

Начелно је наведен проблем уцевљивања потока по планинама и прављење малих хц, као и проблем изградње рени бунара који исушују велику површину око њих и тако уништавају живи свет на тој површини и дубини.

Подсетник за Анђу: Слике са радионице су код код Милана Јоке.